

Rapport

Datum: 21 december 2010
Rapportnummer: 2010/359

Klacht

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Beoordeling

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Conclusie

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Onderzoek

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.

Bevindingen

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat het Ministerie van LNV niet heeft gereageerd op zijn brief van 5 december 2009.

Onderzoek

Op 9 februari 2010 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift betreffende een klacht over een gedraging van LNV. Verzoeker gaf aan dat hij geen reactie had ontvangen van LNV op zijn brief van 5 december 2009. Hierop heeft een medewerkster van Bureau Nationale ombudsman per e-mail contact opgenomen met LNV met het verzoek te reageren op de klacht van verzoeker.

Verzoeker kon zich niet verenigen met de daarop volgende reactie. Naar deze gedraging werd een nader onderzoek ingesteld. In het kader van het onderzoek werd de minister van LNV verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werden haar een aantal vragen gesteld. Verzoeker kreeg de gelegenheid hierop te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. Het Ministerie van LNV berichtte dat het verslag geen aanleiding gaf tot het maken van opmerkingen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen.

Voorgeschiedenis

Verzoeker is agrarisch ondernemer. Hij heeft meerdere bedrijven waaronder een melk- en vleesveebedrijf. Verzoeker wil zijn bedrijven voeren zonder kunstmest en krachtvoer, omdat dit bevorderlijk is voor de bodemgezondheid en het herstel van het biologisch evenwicht en daarom ook goed is voor dier en mens. Verzoeker heeft zijn bedrijfsvoering hierop aangepast.

Per brief van 19 november 2005 stelde verzoeker aan LNV verschillende vragen en bracht hij een aantal problemen aan de orde die betrekking hebben op het handelen van de Algemene Inspectiedienst van LNV, zaken aangaande mestwetgeving en beleid en zijn gewenste bedrijfsvoering, nu verzoeker wil bemesten op maat en LNV hier volgens verzoeker niet aan wil meewerken.

Verzoeker diende op 26 juni 2006 een klacht in bij de Nationale ombudsman, omdat LNV niet had gereageerd op zijn brief van 19 november 2005. LNV reageerde op 28 juni 2006 op de brief van verzoeker. De Nationale ombudsman heeft vervolgens het onderzoek beëindigd.

LNV gaf in haar reactie van 28 juni 2006 onder meer aan dat de mest- en milieuwetgeving iedere burger bindt en zij verzoeker niet meer ruimte kan bieden dan in de wet is vastgelegd. Daarbij werd verwezen naar de vindplaats van de onderbouwing van het mestbeleid. LNV gaf verder aan dat het aan verzoeker is om de eisen en beperkingen van het provinciaal milieubeleid en het landelijke mestbeleid naar zijn bedrijf om te zetten.

Op 20 november 2006 stuurde verzoeker een brief aan de Minister van LNV en aan Dienst Regelingen, uitvoerende dienst van LNV, waarin hij aangeeft niet tevreden te zijn met de brief van 28 juni 2006. Naar aanleiding hiervan heeft verzoeker op 5 februari 2007 een gesprek gehad met een medewerker van LNV.

Ook diende verzoeker op 20 november 2006 een nieuwe klacht in bij de Nationale ombudsman, waarin hij aangaf niet tevreden te zijn met de reactie van LNV van 28 juni 2006. Op 3 januari 2007 deelde de Nationale ombudsman aan verzoeker mee geen aanleiding te zien om een onderzoek in te stellen, omdat hij de reactie van LNV adequaat achtte.

Verzoeker stuurde op 12 februari 2007 een brief aan LNV, waarin hij onder mee aangaf nog geen inhoudelijke reactie te hebben gehad op zijn brieven en dat het gesprek van 5 februari 2007 hem per saldo niets had opgeleverd. Hij gaf aan dat hij niet uit de voeten kan met de berekeningssystematiek waarvan de mestwetgeving uitgaat en dat bovendien de onderbouwing van de mestwetgeving niet in orde is.

Bij brief van 24 april 2007 heeft LNV gereageerd op de brief van verzoeker van 12 februari 2007 en daarbij ook de inhoud van het gesprek van 5 februari 2007 weergegeven. In de

brief wordt onder meer aangegeven dat hij binnen de grenzen van de wet en de gestelde normen mag opereren met een systeem zonder krachtvoer en kunstmest. Daarbij heeft LNV aangegeven dat het aan de ondernemer, eventueel tezamen met adviseurs, is om zijn bedrijfsopzet door te rekenen en te toetsen.

Dat de wettelijke kaders het uitgangspunt zijn en dat de ondernemer daarbinnen keuzevrijheid heeft in zijn bedrijfsvoering, heeft de Minister van LNV herhaald in de brief van 8 mei 2007. In die brief heeft de Minister van LNV ook aangegeven de correspondentie hierover als afgerond te beschouwen.

Op 6 december 2007 heeft een gesprek plaatsgevonden tussen een medewerker van LNV en verzoeker. De aanleiding hiervoor was een telefoongesprek dat verzoeker op 26 november 2007 had gevoerd met een unitmanager van LNV en waarin hij onder meer had aangegeven dat hij nieuwe informatie had en een stuk verder was met zijn plannen. LNV gaf aan dat verzoeker niet met nieuwe feiten naar voren kwam.

Op 5 december 2009 stuurde verzoeker een brief aan LNV. Hierin vraagt verzoeker naar de visie van LNV en de (huidige) stand van zaken met betrekking tot bepaalde mest- en milieuwetgeving en beleid en wat de consequenties daarvan zijn voor de door hem gewenste bedrijfsvoering. Verzoeker uit daarbij zijn ongenoegen over het mestbeleid. LNV heeft niet op deze brief gereageerd.

Visie LNV

Reactie interventie

In reactie op de interventie van de Nationale ombudsman deelde LNV onder meer het volgende mee:

“(....) De bedoelde brief van verzoeker is inderdaad niet beantwoord. De reden is dat er al vele contacten met verzoeker zijn geweest, waarin het standpunt van het Ministerie van LNV is uitgelegd, en dat minister Verburg verzoeker ten lange leste een brief heeft gestuurd, waarin ze aangeeft “met deze brief de correspondentie hierover met LNV als afgerond te beschouwen”. (....) In de laatste brief van verzoeker zijn geen nieuwe aanknopingspunten gevonden om te reageren. Hij blijft een beroep doen op het vergroten van de ruimte om zijn bedrijf te runnen, waarbij hij geen rekening wenst te houden met de wettelijke kaders. (....)”

LNV gaf in reactie op de bij de Nationale ombudsman ingediende klacht aan, dat de klacht niet gegrond werd geacht. Ter onderbouwing werd onder meer het volgende meegedeeld.

Met betrekking tot de voorgeschiedenis

LNV had in het gesprek van 5 februari 2007 uitvoerig stil gestaan bij de door verzoeker gewenste manier van bedrijfsvoering en zijn bezwaren tegen kunstmest en krachtvoer in dat verband. Daarbij is verzoeker danwel zijn adviseur volgens LNV verzocht aan te geven tegen welke onderdelen van de mestwetgeving hij aanloopt bij zijn bedrijfsvoering. LNV geeft aan dat verzoeker hier niet op in is gegaan.

De voorgeschiedenis heeft geleid tot de brief van 8 mei 2007, waarin LNV aangaf de correspondentie over dit onderwerp als afgerond te beschouwen. LNV geeft daarbij aan destijds contact te hebben gehad met een medewerker van Bureau Nationale ombudsman over de wijze waarop de correspondentie met verzoeker kon worden beëindigd.

Algemeen beleid LNV

LNV heeft richtlijnen ontwikkeld voor de wijze van corresponderen met burgers. Sinds maart 2008 zijn deze richtlijnen neergelegd in de klapper "Antwoord op maat". In de richtlijnen is onder meer opgenomen in welke gevallen een brief niet beantwoord hoeft te worden. Dit zijn de volgende situaties:

- de brief is al in een vergadering of een gesprek aan de orde geweest;
- het is niet duidelijk welk punt de schrijver maakt of welke vraag hij stelt;
- de brief is onleesbaar, onbeschoft, beledigend of discriminerend;
- de brief is een herhaling van eerdere, duidelijk beëindigde correspondentie.

Daarnaast hanteert LNV de handreiking die de Nationale ombudsman heeft opgesteld over effectief omgaan met lastig klaaggedrag "Het verhaal achter de klacht". De richtlijnen van LNV sluiten aan bij de richtlijnen in de handreiking over de beëindiging van het contact met een klager.

Met betrekking tot de klacht van verzoeker

LNV meent dat de brief van 5 december 2009 een herhaling is van eerdere, beëindigde correspondentie, nu de brief over een blijvend meningsverschil gaat waarbij geen nieuwe standpunten te verwachten zijn. Bovendien vindt LNV de brief op sommige punten beledigend. Gelet op het correspondentiebeleid wat LNV hanteert, meent LNV dat de brief terecht niet beantwoord is.

Visie verzoeker

Verzoeker meent dat de antwoorden op zijn vragen noodzakelijk zijn om zijn bedrijf goed te kunnen uitoefenen. Bovendien stelt hij dat hij nieuwe en/of andere vragen heeft gesteld in zijn brief van 5 december 2009 dan eerder in 2005 en 2006.

Verzoeker vindt het schandalig dat LNV zijn vragen en brieven niet wil beantwoorden en ziet daar ook geen reden toe. Dit omdat hij alle grieven die hij heeft geuit kan onderbouwen met rapporten en onderzoeksresultaten. Verzoeker meent dat het niet beantwoorden van zijn vragen en brieven de arrogantie van de macht is.

Tot zover de bevindingen.

Beoordeling

Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat overheidsinstanties burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

Wanneer een burger zich met een brief tot een bestuursorgaan wendt, dient het bestuursorgaan die brief in beginsel inhoudelijk te beantwoorden. De Nationale ombudsman heeft er begrip voor dat een overheidsinstantie burgers in bijzondere gevallen laat weten dat hun brieven in de toekomst niet meer zullen worden beantwoord. Te denken valt dan met name aan burgers die zich telkens opnieuw met dezelfde vragen tot een bestuursorgaan richten. Het is echter steeds afhankelijk van de inhoud van de ontvangen brief of kan worden volstaan met kennisneming daarvan of dat inhoudelijke beantwoording toch op zijn plaats is.

In het geval van verzoeker heeft LNV in 2007 aangegeven de correspondentie over hetzelfde onderwerp als in zijn eerdere brieven uit 2005 en 2006 als afgerond te beschouwen. LNV meent dat de brief van 5 december 2009 een herhaling is van eerdere, beëindigde correspondentie en vindt dat de brief derhalve terecht niet beantwoord is.

Verzoeker is daarentegen van mening dat LNV de vragen moet beantwoorden die hij in zijn brief van 5 december 2009 heeft gesteld. Dit omdat hij in zijn brief van 2009 nieuwe en/of andere vragen stelt.

Dat LNV niet inhoudelijk gereageerd heeft op de brief van verzoeker van 5 december 2009 acht de Nationale ombudsman acceptabel. Verzoeker is gewezen op het feit dat LNV de correspondentie over dit onderwerp als afgerond beschouwt. De brief van 5 december 2009 bevat volgens de Nationale ombudsman geen nieuwe elementen die beantwoording behoeven. Immers, de kernboodschap van verzoeker is niet veranderd ten opzichte van zijn eerdere correspondentie. Verzoeker vraagt wederom naar de (huidige) visie van LNV en de stand van zaken met betrekking tot bepaalde wetgeving, beleid en beleidskeuzes en uit daarbij zijn ongenoegen hierover, omdat hij zijn bedrijf op een bepaalde wijze wil voeren. Aan verzoeker is door LNV in eerdere correspondentie en gesprekken al aangegeven dat hij binnen de grenzen van de wet zijn bedrijf mag voeren zoals hij wenst. Ook is verzoeker gewezen op de vindplaats van wet- en regelgeving en beleid omtrent het gevraagde onderwerp. Daarbij is het naar het oordeel van de Nationale ombudsman niet

de taak van LNV om vervolgens aan verzoeker uit te leggen hoe hij binnen de grenzen van de wet en het beleid van LNV zijn bedrijf kan uitvoeren. LNV heeft hem in eerdere correspondentie terecht erop gewezen dat het aan de ondernemer is, eventueel tezamen met zijn adviseurs, om zijn bedrijfsopzet door te rekenen en te toetsen aan de wet. Dat er geen inhoudelijke reactie op de brief van 5 december 2009 is gegeven, is dus behoorlijk.

Daarbij wil de Nationale ombudsman wel een kanttekening plaatsen. LNV had weliswaar niet inhoudelijk hoeven reageren op de brief van verzoeker van 5 december 2009, maar enige vorm van reactie was wel op zijn plaats geweest. LNV heeft immers in haar brief van 8 mei 2007 aangegeven de correspondentie over dit onderwerp als afgerond te beschouwen, maar nagelaten aan te geven dat toekomstige correspondentie over dit onderwerp ter kennisgeving zou worden aangenomen. LNV had dan ook niet kunnen volstaan door de brief van verzoeker voor kennisgeving aan te nemen zonder enig bericht naar verzoeker hierover.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van LNV is niet gegrond.

Informatieoverzicht

verzoekschrift van verzoeker van 9 februari 2010 met bijbehorende bijlagen en zijn vervolgcorrespondentie;

standpunt van LNV per e-mail van 18 februari 2010 en 19 november 2010;

standpunt van LNV bij brief van 16 juli 2010 met bijbehorende bijlagen;

reactie van verzoeker van 17 augustus 2010 en 13 november 2010;

correspondentiewijzer van de Nationale ombudsman;

Het verhaal achter de klacht. Effectief omgaan met lastig klaaggedrag; een praktische handreiking van 20 november 2008.

Achtergrond

Zie onder *bevindingen* of *volledige tekst* voor de volledige tekst van het rapport.